

คำวินิจฉัยที่ ๓/๒๕๕๔

เรื่องพิจารณาที่ ๓๕/๒๕๕๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๔

ระหว่าง { นายเรืองไกร ลีจิตวัฒนะ สมาชิกวุฒิสภา และคณะ รวม ๑๖ คน ผู้ร้อง
นายไพบุลย์ นิติตะวัน สมาชิกวุฒิสภา ผู้ถูกร้อง

เรื่อง ประธานวุฒิสภาส่งคำร้องของสมาชิกวุฒิสภาเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพ
ของนายไพบุลย์ นิติตะวัน สมาชิกวุฒิสภา สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑๙ (๕) ประกอบมาตรา ๒๖๖ หรือไม่

ประธานวุฒิสภาได้มีหนังสือส่งคำร้องของนายเรืองไกร ลีจิตวัฒนะ สมาชิกวุฒิสภา และคณะ
รวม ๑๖ คน ผู้ร้อง เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของนายไพบุลย์ นิติตะวัน
สมาชิกวุฒิสภา ผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑๙ (๕)
ประกอบมาตรา ๒๖๖ หรือไม่ และต่อมาประธานวุฒิสภาได้มีหนังสือส่งคำร้องแก้ไขของนายเรืองไกร
ลีจิตวัฒนะ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๓ ตามคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่สั่งให้แก้ไขคำร้องเพื่อให้เป็นไปตาม
ข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องแก้ไข และเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า

๑. ในการประชุมวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๓ ได้มีการหยิบยกกรณีที่ผู้ถูกร้อง
ได้มีหนังสือส่งความเห็นของคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภา เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่

ของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน (คุณหญิงจารุวรรณ เมณฑกา) ไปให้คุณหญิงจารุวรรณโดยผลการ โดยที่ประธานวุฒิสภามีได้ทราบเรื่องเกี่ยวกับการกระทำดังกล่าวแต่อย่างไร จึงต้องการอธิบาย เพื่อซักถามเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวว่าข้อเท็จจริงเป็นประการใด และพฤติการณ์เข้าข่ายเป็นการกระทำต้องห้าม ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ อันเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๙ (๕) หรือไม่ และในการนี้ นายเรืองไกร ลีภิพัฒน์ ได้มีบันทึก ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๓ ขอสำเนาหนังสือที่ผู้ถูกร้องส่งให้คุณหญิงจารุวรรณ อีกด้วย

๒. วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๓ ผู้ถูกร้องได้จัดทำบันทึกชี้แจงกรณีดังกล่าวพร้อมด้วยเอกสาร ที่เกี่ยวข้อง สรุปความว่า

๒.๑ คุณหญิงจารุวรรณได้มีหนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ถึงประธานวุฒิสภา เพื่อขอให้วุฒิสภาพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับเรื่อง การสรรหาคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เนื่องจากกระบวนการสรรหาดังกล่าว ยังไม่มีความคืบหน้า เกรงว่าอาจมีผลกระทบต่อตรวจสอบการเงินของแผ่นดินของประเทศไทยในภาพรวม และในการนี้ได้มีการหารือประเด็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ว่า คุณหญิงจารุวรรณ ต้องพ้นจากตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เมื่ออายุครบ ๖๕ ปีบริบูรณ์ ในวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๓ หรือยังคงปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนระหว่างที่ยังไม่มีผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตามประกาศคณะปฏิรูป การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๙ ข้อ ๒ และข้อ ๓

๒.๒ วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓ คณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภา ได้พิจารณาและมีความเห็นเกี่ยวกับประเด็นข้อกฎหมายดังกล่าวตามที่ประธานวุฒิสภามอบหมาย ความว่า แม้ว่าคุณหญิงจารุวรรณจะได้พ้นจากตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน โดยผลของกฎหมายสมบูรณ์ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นมา ตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๙ ข้อ ๒ แล้วก็ตาม แต่ความในข้อ ๓ วรรคสอง ของประกาศดังกล่าวได้กำหนดให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินที่พ้นจากตำแหน่งยังคงต้องปฏิบัติหน้าที่ ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินที่มาจากการสรรหาตามรัฐธรรมนูญ

๒.๓ ต่อมาคุณหญิงจรรุวรรณได้มีหนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ถึงประธานคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภา (นายไพบูลย์ นิติตะวัน) เพื่อขอทราบความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภา ในประเด็น ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อประกอบการปฏิบัติราชการ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

๒.๔ ผู้ถูกร้องในฐานะประธานคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภา ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓ แจ้งความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมาย ประธานวุฒิสภาดังกล่าวไปให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ตามหนังสือที่ร้องขอในวันเดียวกัน

๒.๕ ต่อมาคุณหญิงจรรุวรรณได้มีบันทึก ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ถึงคณะผู้บริหาร ภายในสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ความว่า คณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภา ได้มีความเห็นทางกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินทำให้มีความชัดเจน เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินว่า คุณหญิงจรรุวรรณผู้ซึ่งดำรงตำแหน่ง ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ในวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๙ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๐ ตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๙ ข้อ ๒ และในระหว่างที่ยังไม่มีผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ที่พ้นจากตำแหน่งยังคงปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน ตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๙ ข้อ ๓ วรรคสอง ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้งานตรวจเงินแผ่นดิน ต้องหยุดชะงักซึ่งจะก่อให้เกิดผลเสียหายต่อประเทศชาติ และในการนี้คุณหญิงจรรุวรรณจะมาปฏิบัติราชการ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

๓. ผู้ร้องเห็นว่า สืบเนื่องจากผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหาโดยได้รับการเสนอชื่อจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและเคยเป็นที่ปรึกษาผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ในขณะที่คุณหญิงจรรุวรรณดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน กรณีจึงทำให้เห็นว่า ผู้ถูกร้อง ได้ใช้สถานะหรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกวุฒิสภาและประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาประธานวุฒิสภา เข้าไปก้าวก้าวหรือแทรกแซงเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกร้อง หรือเพื่อประโยชน์ของคุณหญิงจรรุวรรณ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ในเรื่องการปฏิบัติราชการหรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำของข้าราชการ

พนักงาน หรือลูกจ้างของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อันเป็นการกระทำต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๖ ซึ่งเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภา ของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๙ (๕) จึงเข้าชื่อร่วมกับสมาชิกวุฒิสภาจำนวน ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกวุฒิสภาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาเพื่อให้ประธานวุฒิสภา ส่งคำร้องมายังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๑

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้วินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง หรือไม่ พิจารณาแล้ว เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑๙ บัญญัติว่า “สมาชิกภาพ ของสมาชิกวุฒิสภาสิ้นสุดลง เมื่อ ... (๕) กระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๑๑๖ มาตรา ๒๖๕ หรือมาตรา ๒๖๖” มาตรา ๒๖๖ บัญญัติว่า “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาต้องไม่ใช่สถานะ หรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาเข้าไปก้าวกายหรือแทรกแซง เพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม ในเรื่อง ดังต่อไปนี้ (๑) การปฏิบัติราชการหรือดำเนินงานในหน้าที่ประจำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจกรรมที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ...” และมาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวน ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธาน แห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่า สมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งแห่งสภานั้นสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๖ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๑๐) หรือ (๑๑) หรือมาตรา ๑๑๙ (๓) (๔) (๕) (๗) หรือ (๘) แล้วแต่กรณี และให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องส่งคำร้องนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของสมาชิกผู้นั้นสิ้นสุดลงหรือไม่” ดังนั้น เมื่อสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๑๖ คน ซึ่งมีจำนวน ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกวุฒิสภาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา เข้าชื่อร้องต่อประธานวุฒิสภาว่า สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑๙ (๕) และเมื่อประธานวุฒิสภาส่งคำร้องมายังศาลรัฐธรรมนูญ กรณีจึงเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง ประกอบข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๗ (๓) ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจรับวินิจฉัยคำร้องนี้ได้

ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา สรุปได้ดังนี้

๑. ผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหา และได้รับการแต่งตั้งจากประธานวุฒิสภา ให้เป็นประธานคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภา ตามคำสั่งวุฒิสภาที่ ๒๓/๒๕๕๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภา ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๑ กรณีการส่งบันทึกความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภา เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน นั้น เห็นว่าเป็นเรื่องที่พิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว มิใช่เป็นความเห็นส่วนตัว หรือเป็นคำแนะนำหรือคำสั่ง และความเห็นทางกฎหมายดังกล่าวไม่มีผลผูกพัน หน่วยงานหรือบุคคลใดให้ต้องปฏิบัติตามแต่อย่างใด เป็นการปฏิบัติตามกรอบอำนาจหน้าที่ของ ประธานคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภา อีกทั้งผู้ถูกร้องมิได้กระทำเพื่อประโยชน์ของตนเอง หรือของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม หากแต่คำนึงถึงประโยชน์ ของประเทศชาติเป็นสำคัญ จึงไม่เป็นการใช้สถานะหรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกวุฒิสภาและ ประธานคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภาเข้าไปก้าวล่วงหรือแทรกแซงการปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำของคุณหญิงจารุวรรณ หรือข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแต่ประการใด

๒. ผู้ถูกร้องเห็นว่า คำร้องที่แก้ไขฉบับลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๓ ไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๙๑ เนื่องจาก สมาชิกวุฒิสภาที่ลงชื่อในคำร้องมีจำนวนไม่ถึงหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกวุฒิสภาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ของวุฒิสภา กล่าวคือ คำร้องฉบับนี้มีนายเรืองไกร ลีภิพัฒน์ ลงชื่อในคำร้องเพียงผู้เดียว และไม่ปรากฏว่าสมาชิกวุฒิสภาคนใดมอบอำนาจให้นายเรืองไกร ลีภิพัฒน์ เป็นผู้กระทำการแทนผู้ถูกร้อง จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณายกคำร้องหรือจำหน่ายคดีนี้เสีย

คดีมีข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะวินิจฉัยได้ โดยมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของ นายไพบุลย์ นิตตะวัน สมาชิกวุฒิสภา ผู้ถูกร้อง สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑๙ (๕) ประกอบมาตรา ๒๖๖ หรือไม่

ในเบื้องต้นมีประเด็นที่ต้องพิจารณาก่อนว่า ข้อโต้แย้งของผู้ถูกร้องที่ว่า คำร้องแก้ไข ฉบับลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๓ ซึ่งมีนายเรืองไกร ลีภิพัฒน์ ลงชื่อเพียงผู้เดียวถูกต้องตามหลักเกณฑ์

และเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๙๑ หรือไม่ นั้น เห็นว่า คำร้องที่นายเรืองไกร ลีภิพัฒน์ และคณะ ยื่นต่อประธานวุฒิสภาเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๑ แล้ว ส่วนคำร้องแก้ไขฉบับดังกล่าวที่นายเรืองไกร ลีภิพัฒน์ เป็นผู้แก้ไขคำร้องนั้น เป็นการปฏิบัติตามคำสั่งของศาลรัฐธรรมนูญเฉพาะในส่วนข้อเท็จจริงหรือ พฤติการณ์ที่เกี่ยวข้อง และเหตุผลสนับสนุน เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา และการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๘ วรรคหนึ่ง (๓) และ (๔) การแก้ไขคำร้องดังกล่าว จึงเป็นการดำเนินการให้ถูกต้องตามคำสั่งของศาลรัฐธรรมนูญ โดยไม่ได้มีการแก้ไขหรือเพิ่มเติมประเด็นแห่งคดี แต่อย่างใด คำร้องแก้ไขจึงชอบด้วยรัฐธรรมนูญและข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและ การทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้ว

ข้อเท็จจริงจากคำร้อง คำร้องแก้ไข คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา และเอกสารประกอบ ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหา ซึ่งต่อมาประธานวุฒิสภาได้แต่งตั้งให้ผู้ถูกร้อง เป็นประธานคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภา ตามคำสั่งวุฒิสภา ที่ ๒๓/๒๕๕๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภา ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๑ คุณหญิงจารุวรรณ ได้มีหนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ถึงประธานวุฒิสภา เพื่อขอให้วุฒิสภาพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องการสรรหาคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และประธานวุฒิสภามอบหมายให้คณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมาย ประธานวุฒิสภาพิจารณาประเด็นปัญหาทางกฎหมายดังกล่าว ต่อมาวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓ คณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภาได้ประชุมพิจารณาและมีความเห็นเกี่ยวกับประเด็น ข้อกฎหมายดังกล่าว ตามที่ประธานวุฒิสภามอบหมาย และต่อมาคุณหญิงจารุวรรณ ได้มีหนังสือ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ถึงผู้ถูกร้องในฐานะประธานคณะกรรมการ ที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภา เพื่อขอทราบความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมาย ประธานวุฒิสภาในประเด็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อประกอบการปฏิบัติราชการของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ถูกร้องในฐานะประธานคณะกรรมการ ที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภาได้แจ้งความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมาย ประธานวุฒิสภาดังกล่าวไปให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ตามหนังสือที่ร้องขอในวันเดียวกัน

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๖ (๑) บัญญัติห้ามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภามีใช้สถานะหรือตำแหน่งของตนเข้าไปก้าวกาย หรือแทรกแซงการปฏิบัติราชการหรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ของตนเอง หรือของผู้อื่น หรือเพื่อประโยชน์ของพรรคการเมือง ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้หลักประกันแก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายราชการประจำ สามารถทำหน้าที่ประจำของตนไปได้อย่างเป็นกลางทางการเมือง ไม่ต้องหวั่นเกรงว่าจะถูกแทรกแซงหรือก้าวกายจากฝ่ายการเมือง

การที่คุณหญิงจรรุวรรณได้มีหนังสือถึงผู้ถูกร้องในฐานะประธานคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภา เพื่อขอทราบความเห็นของคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภา ในประเด็น ข้อกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อประกอบการปฏิบัติราชการของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ถูกร้องในฐานะประธานคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภาส่งบันทึกความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภาให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตามที่มีการร้องขอ และต่อมาคุณหญิงจรรุวรรณนำบันทึกความเห็นของคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภาดังกล่าวไปกล่าวอ้างต่อคณะผู้บริหารของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินนั้น เห็นว่า รัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้วุฒิสภามีหน้าที่หลักในการตรวจสอบและกลั่นกรองกฎหมาย ตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐ และพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่งและถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ สำหรับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภาตามคำสั่งของประธานวุฒิสภาให้มีหน้าที่ให้คำปรึกษา และให้ความเห็นทางด้านกฎหมายแก่ประธานวุฒิสภาตามที่ประธานวุฒิสภามอบหมาย และให้รายงานผลการดำเนินงานตามภารกิจให้ประธานวุฒิสภาทราบเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของประธานวุฒิสภา เมื่อพิจารณาจากอำนาจหน้าที่ดังกล่าวแล้วเห็นว่า การที่ผู้ถูกร้องในฐานะประธานคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภาแจ้งความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภา เป็นเพียงการให้ข้อมูลตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ ร้องขอเพื่อประโยชน์ทางราชการ แม้ว่าคุณหญิงจรรุวรรณนำไปใช้อ้าง ก็ไม่เกี่ยวข้องกับผู้ถูกร้อง ประกอบกับความเห็นทางกฎหมายดังกล่าวเป็นความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประธานวุฒิสภา

ซึ่งใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของประธานวุฒิสภาตามที่ได้รับมอบหมาย มิใช่ความเห็นส่วนตัวของผู้ถูกร้อง อีกทั้งการปฏิบัติราชการหรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ย่อมเป็นไปตามกรอบของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงไม่ถือว่า ผู้ถูกร้องใช้สถานะหรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกวุฒิสภาเข้าไปก้าวกายหรือแทรกแซงเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกร้อง ของผู้อื่น ในการปฏิบัติราชการหรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ (๑)

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพความเป็นสมาชิกวุฒิสภาของนายไพบูลย์ นิติตะวัน ผู้ถูกร้องไม่สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑๙ (๕) ประกอบมาตรา ๒๖๖

นายซัช ชลวร	ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
นายจรัญ ภักดีธนากุล	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายจรูญ อินทจาร	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายเฉลิมพล เอกอรุณ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายณรงค์ มาประณีต	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายบุญส่ง กุลบุปผา	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุพจน์ ไข่มุกด์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ